

На основу чл. 32. став 1. тачка б) и 66. ст. 1. и 3. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, бр. 129/07, 83/14 - др. закон, 101/16 - др. закон, 47/18 и 111/21-др. закон) и члана 39. став 1. тач. 8) и 38) Статута Града Пожаревца („Службени гласник Града Пожаревца“, бр. 10/18, 12/18 - исправка и 10/19),

Скупштина Града Пожаревца, на седници одржаној 5. маја 2022. године, донела је

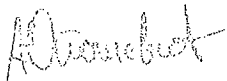
ЗАКЉУЧАК

1. **УСВАЈА СЕ** Локални акциони план за унапређење родне равноправности Града Пожаревца за период од 2022-2024. године.
2. Овај закључак објавити у „Службеном гласнику Града Пожаревца“.

У Пожаревцу, 5. маја 2022. године

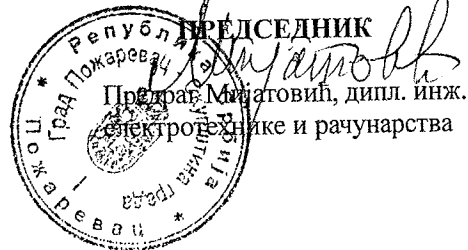
Број 011-06-56/2022-3

Тачност изворника сверсва
СЕКРЕТАР СКУПШТИНЕ ГРАДА

Анђелка Отшечић

СКУПШТИНА ГРАДА ПОЖАРЕВЦА

**Локални акциони план за унапређење родне
равноправности Града Пожаревца за период
од 2022-2024. године**

САДРЖАЈ

1.1. Увод	2
1.1.1. Основни географски подаци.....	7
1.1.2. Основни витални демографски подаци.....	7
1.1.3. Опис тренутне економске ситуације.....	8
1.2. Стратешки и законски оквир.....	9
2. Анализа ефеката ЛАП РР за период 2019 -2021.године.....	12
3. Витални и демографски подаци.....	13
4. Учесће жена у политичком и јавном животу.....	16
5. Образовање.....	19
6. Економски положај.....	23
7. Здравље.....	25
8. Насиље у породици и партнерским односима.....	26
9. Спорт.....	28
10. Удружења у друге организације цивилног друштва.....	29
11. Циљеви израде	30
12. Финансијски оквир.....	30
13. Праћење и извештавање.....	31
14. SWOT матрица.....	32
15. Акциони план	34

1.1. Увод

„Родна равноправност претпоставља да у једном друштву, заједници или организацији постоје једнаке могућности за жене, мушкарце и особе другачијих родних идентитета, да допринесу културном, политичком, економском и социјалном напретку, као и да имају једнаке могућности да уживају све користи и добробити од напретка једне заједнице“.

(Европска повеља о родној равноправности на локалном нивоу)

Пол представља биолошке, анатомске и физичке особине које разликују мушкарце и жене и најчешће су непроменљиве у свим временским периодима и свим просторима.

Род је скуп друштвено условљених особина припадника једног пола, настао вероватно првобитном поделом рада, опстао и када је изгубио оригиналну функцију и то као инструмент политике полова, при чему се, захваљујући привидној природности, обнавља у процесу одрастања и васпитавања.

Родна неравноправност не настаје од простог разликовања полова или родова, него од различитог вредновања и перцепције мушкости и женскости, односно родних режима. Родна равноправност представља одсуство дискриминације по основу пола/рода, једнака права у друштвеном, економском и политичком животу, као и поштовање људских права жена и мушкараца и могућност да у потпуности развију своје потенцијале и интересовања, без обзира на родне стереотипе и улоге, те да живе у слободном окружењу, односно у друштвеној заједници која обезбеђује једнаке могућности.

„Европска повеља о родној равноправности на локалном нивоу“ или "European Charter for Equality of Women and Men in Local Life" настала је 2006. године. Документ Савета европских општина и региона донео је повељу са којом се локалне власти обавезују на унапређење родне равноправности кроз пружање практичних алата којима се омогућава локалним управама да у своје политике уведу принцип родне равноправности у свим областима живота за које су надлежни.

Уз подршку Владе Краљевине Шведске, основана је Опсерваторија за праћење примене Европске повеље чија је улога имплементација политика родне равноправности на нивоу Савета европских општина и региона. Опсерваторија је успоставила мрежу Националних координатора/ки задужених за праћење примене Повеље, који ажурирају информације о потписивању Повеље и промовишу Повељу својим чланицама. Координатор за Републику Србију је особа из Сталне конференције градова и општина.

Повеља се састоји из три дела, у уводном делу и преамбули се говори о разлозима за настанак Повеље, као и о најважнијим међународним документима који су правни основ. У првом делу, представљено је шест основних начела Повеље, а други део говори о начину имплементације њених одредаба. Трећи и најважнији део садржи све надлежности локалног нивоа управљања у већини европских земаља које су груписане у неколико тема: демократска одговорност; политичка улога, општи оквир за равноправност, улога послодавца, јавне набавке и уговарање, улога пружања услуга, планирање и одрживи развој, улога надзорног тела, братимљење и међународна сарадња.

Елиминисање родних стереотипа, укључивање родне перспективе у јавне политике тзв. *Gender mainstreaming*, те акциони планови за које су обезбеђена средства у локалним буџетима представљају услов за остваривање циљева према којима идемо.

Повељом је дефинисано да родна равноправност претпоставља да мушкарци и жене имају једнаке предуслове за остваривање људских права, као и да постоје једнаке могућности за

мушкарце и жене да допринесу културном, политичком, економском, социјалном и националном напретку, као и да имају идентичне могућности да уживају све користи и бенефиције од напретка једне заједнице.

Основни принципи Повеље о родној равноправности жена и мушкараца на локалном нивоу су:

- равноправност жена и мушкараца је фундаментално право;
- подједнако учествовање жена и мушкараца у процесима одлучивања је предуслов за демократско друштво;
- елиминисање родних стереотипа је од кључног значаја за постизање равноправности;
- укључивање родне перспективе у све активности локалне и регионалне управе је неопходно у процесу побољшања равноправности;
- акциони планови и програми за које су осигурана одговарајућа средства, неопходан су алат за унапређење родне равноправности.

Остварење родне равноправности је једно од кључних питања развоја друштва и локалне заједнице, јер омогућава адекватно и потпуно коришћење како мушких, тако и женских људских ресурса и доприноси квалитетнијем животу у локалној заједници.

Иако је у последњих десет година постигнут значајан напредак у области родне равноправности и наше законодавство јемчи једнака права женама и мушкарцима, родна равноправност још увек није присутна у свакодневном животу, јер мушкарци и жене не остварују иста права и жене су у појединим сегментима у неповољнијем положају, те је потребно предузети одређене мере како би се ове неједнакости уклониле и њихов положај уравнотежио.

Увођење родне равноправности у политике јавне управе и у све области друштвеног живота захтева деловање у смислу повећања знања о узроцима и последицама дискриминације по основу пола.

Примена политике једнаких могућности и родне равноправности подразумева употребу недискриминаторног, родно осетљивог језика. Национална стратегија за побољшање положаја жена и унапређивање родне равноправности, чије се активности односе на период до 2015. године, препоручила је увођење недискриминаторне терминологије и стандардизацију српског језика у погледу правилне употребе рода и одговарајућих израза у прописима и комуникацији.

У недостатку стандардизоване терминологије родне равноправности, уједначено је значење појединих израза који се користе у овој стратегији, тако да поједини наведени појмови имају следеће значење:

а) „род” означава друштвено успостављене улоге, положаје и статусе жена и мушкараца у јавном и приватном животу, а из којих услед друштвених, културних и историјских разлика проистиче дискриминација заснована на биолошкој припадности одређеном полу;

б) „пол” се односи на биолошке карактеристике лица;

в) „родна равноправност” подразумева равноправно учешће свих лица без обзира на родну припадност у свим областима друштвеног и приватног живота, као и њихов равноправан положај, једнаке могућности за остваривање својих права и једнаку корист од остварених резултата у складу са Уставом Републике Србије, општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима и законима;

г) „родна равноправност у јавним политикама” подразумева да родна равноправност постаје део планирања, израде и примене јавних политика, закона, програма и мера; потребе, приоритети и специфични положај жена и мушкараца, укључујући рањиве групе, систематски се укључују у јавне политике и активно се разматрају њихови ефекти на положај жена и мушкараца, укључујући

рањиве групе, у свим фазама (планирања, израде, примене, надзирања и вредновања) и на свим нивоима, уз равноправно учешће жена и мушкараца у овим процесима;

д) „родна перспектива” представља уважавање родних различитости у односној области јавне политике;

ђ) „родно осетљив језик” јесте језик родне равноправности;

е) „родно одговорно буџетирање” представља увођење начела родне равноправности у буџетски процес; подразумева родну анализу буџета и укључивање родне перспективе у све буџетске процесе и реструктурирање прихода и расхода са циљем унапређења родне равноправности;

ж) „рањива група” подразумева део становништва који има неке посебне карактеристике или се налази у ситуацији због које је изложен вишем ризику од дискриминације и дискриминаторског поступања од осталих.

Циљ Локалног акционог плана је да утврди приоритете, активности и средства, која ће за циљ имати побољшање положаја жена и унапређење родне равнопаравности.

Дискриминација може бити директна, индиректна, али и системска. Управо је то она дискриминација која специфичне потребе једне групе, овде условљене родним улогама, не препознаје односно не узима у обзир. Наведено се најбоље може видети у погледу права особа са инвалидитетом, у случајевима неприступачних објеката, тј. када у објектима не постоје рампе, лифтови и сл. Препреке не морају бити само физичке, него и културне. Познат је податак да жене ређе возе аутомобиле од мушкараца, те поједино укидање приградских/локалних аутобуских линија неоповољније утиче на жене него на мушкарце.

Имајући у виду наведено, осим законских решења, потребне су и додатне мере којима би се могућности мушкараца и жена изједначиле, односно неутралисала неравноправност која произилази из родних стереотипа (афирмативне мере). Међутим, да афирмативне мере не би биле потребне, неопходно је трансформисати родне улоге и обрасце које доводе до неравноправности и то управо увођењем родне преспективе.

Методологија израде Акционог плана

У процесу израде Акционог плана примењен је партиципативни метод, заступљен у свим фазама процеса.

Прикупљање података обављено је уз подршку локалних партнера-институција, организација и удружења са територије Града Пожареваца.

Дефинисани су циљеви и активности, све у складу са правним оквиром за област родне равноправности, а нарочито са националним стратешким документима за побољшање положаја женаи унапређење родне равноправности, као и са надлежностима локалне самоуправе, пре свега са националном Стратегијом за родну равноправност Републике Србије за период 2021.-2030. године.

Као извори података коришћени су званични подаци Републичког завода за статистику, Дев Инфо базе података, Националне службе за запошљавање, Градских школа, Регионалне привредне коморе, Дома здравља Пожаревац, Центра за Социјални рад Пожаревац, НВО и удружења грађана и грађанки Града Пожареваца, као и документација локалне самоуправе.

Подршку у изради Акционог плана пружили су:

1. Градска управа Града Пожаревца;
2. Савет за родну равноправност Скупштине Града Пожаревца;
3. Центар за социјални рад Пожаревац;
4. Национална служба за запошљавање;
5. Предшколска установа “Љубица Вребалов”, Пожаревац;
6. Дом здравља Пожаревац
7. Полицијска управа Града Пожаревца
8. Школске установе
9. НВО и Удружења грађана из Града Пожаревца
10. Медији

Радни тим за израду Нацрта акционог плана за родну равноправност чине:

- 1) Дејан Крстић, члан Градског већа задужен за ресор Невладине организације, култура, информисање, социјална питања, друштвене делатности, председник и координатор Радне групе
- 2) Бојан Динић, члан Градског већа задужен за ресор пољопривреда и заштите животне средине, здравство, члан;
- 3) Милан Јовић, члан Градског већа задужен за ресор спорт, омладина, туризам, члан;
- 4) Др Горан Несторовић, члан Градског већа задужен за ресор образовање, члан;
- 5) Бајрам Морина, члан Већа Градске општине Костолац, члан;
- 6) Соња Мирић Младеновић, директорка Националне службе за запошљавање – филијала Пожаревца, чланица;
- 7) Татјана Рајић, директорка Центра за социјални рад Пожаревац, чланица;
- 8) Александра Ђорђевић, самостална саветница у Одељењу за друштвене делатности Градске управе Града Пожаревца, стручни и администартивни послови радне групе, чланица.

Принципи и вредности

Локални акциони план за родну равноправност за територију Града Пожаревца усмерен је на успостављање пуне равноправности жена и мушкараца у свим областима јавног и приватног живота. Родна равноправност је у основи одрживог развоја уз укљученост свих; крајњи циљ је побољшање квалитета живота грађана и грађанки. Родна равноправност је предуслов развоја и налази се у основи отклањања кључних развојних препрека Републике Србије, као што су неусаглашен демографски и економски развој, неадекватно коришћење људских ресурса, занемарен развој руралних подручја, неодговарајуће управљање природним ресурсима и угрожавање животне средине.

Основни принципи на којима се заснива стратешко планирање у области родне равноправности на територији Града Пожаревца су:

1. поштовање људских права, достојанства и интегритета личности, као и уважавање различитости,
2. солидарност, правичност и једнаке могућности за све, без дискриминације по било којој основи,

3. подршка личном и друштвеном оснаживању жена, нарочито припадница рањивих група,
4. јавност и транспарентност у спровођењу мера и одговорност државе у постизању родне равноправности,
5. заједнички ангажман жена и мушкараца и њихово партнерство у остваривању родне равноправности,
6. узимање у обзир економских, социјалних, административних, буџетских и других могућности,
7. континуираност планирања,
8. координација, сарадња и стратешко партнерство државног, пословног и цивилног сектора у постизању родне равноправности,
9. конзистентност и усклађеност са преузетим обавезама у процесу европских интеграција.

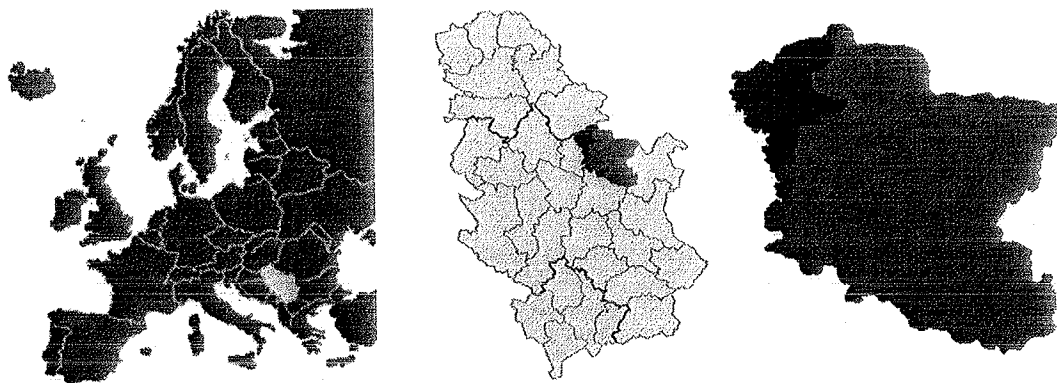
ВИЗИЈА

Град Пожаревац је одржива, инклузивна и родно одговорна средина, која свима пружа једнака права и могућности и у којој је обезбеђен квалитетан свакодневни живот за све грађанке и грађане.

ОПШТИ ЦИЉЕВИ

1. Промењени родни обрасци и унапређена култура родне равноправности
2. Повећана равноправност жена и мушкараца применом политика и мера једнаких могућности
3. Системско увођење родне перспективе у доношење, спровођење и праћење јавних политика

1.1.1. Основни географски подаци

Град Пожаревац, налази се у североисточном делу Србије на осамдесет километара од Београда, у седишту плодног Стига, између три реке: Дунава, Велике Мораве и Млаве. Територија Пожареваца простире се на површини од 491 км², има 25 сеоских и 2 градска насеља (Пожаревац и велики енергетски центар Костолац). Град је како привредни и културни, тако и административни центар и седиште Браничевског округа, а територијално се додирује са градом Смедеревом (дужина границе 30км), Велико Градиште (17км), Мало Црниће (17 км), Жабари (4 км) и са општинама Ковин и Бела Црква на северу (13 км). Географски положај, локација и природни фактори, допринели су да територија Града Пожареваца буде увек атрактивна за насељавање становништва (друга престоница за време владавине кнеза Милоша).

1.1.2. Основни витални демографски подаци

Према подацима објављеним на ДевИнфо бази за Град Пожаревац, Републичког завода за статистику, Пожаревац је 2018. године био погодан у погледу квалитета живота, што показује чињеница да је био сврстан међу развијеније градове и општине у неколико области у оквиру Индекса друштвеног развоја. Године 2018., просечна старост у Пожаревцу је износила 43,1 годину. У периоду од 2011. до 2018. године укупни индекс зависности становништва је порастао са 47,76% на 52,49%, а индекс зависности старих са 23,78% на 31,11%. Однос зависног становништва 0-14 и 65+ год и становништва радног узраста 15-64 год, а по основу извора података ДевИнфо, РЗС.

Економска активност представља важно средство за постизање вишег животног стандарда. У Пожаревцу је 2018. године просечна нето зарада износила 50.440 динара, што је било изнад просека Републике Србије од 49.650 динара. У погледу запослености, 41,39% људи старости од 15 до 64 године у Пожаревцу је имало формално запослење, што је било испод просека запослености од 46,59% на нивоу Републике Србије. У периоду 2011-2018. године стопа незапослености у Пожаревцу се смањила са 18,93% на 13,12%.

Добро образовање важан је предуслов за проналажење посла. У Пожаревцу је 2018. године 90,1% деце похађало припремни предшколски програм, а 94% деце је било укључено у основно образовање. Стопа одустајања од школовања у основном образовању у Пожаревцу је благо опала у периоду од 2011. до 2018. године са 0,8% на 0,6%.

У погледу здравља и здравствене заштите, Пожаревац је 2018. године спадао међу погодније градове и општине у Србији. Очекивано трајање живота на рођењу у Пожаревцу је 2018. године било 74,95 година. Број лекара на 1.000 становника се смањило са 3,8 у 2011. години на 3,6 у 2018. години.

Брига о социјално угроженима и старима један је од важних аспеката друштвеног развоја. Удео корисника новчане социјалне помоћи у укупном броју становника је 2018. године био 1,1%, што је било мање од 3,5%, колико је износио удео корисника новчане социјалне помоћи на нивоу Републике Србије. Просечна пензија у Пожаревцу износила је 26.285 динара. Расходи за социјално осигурање и социјалну заштиту по становнику су се повећали у периоду 2011-2018. године са 642 динара на 1.414 динара.

Када је реч о осталим показатељима квалитета живота, Пожаревац је 2018. године спадао у мање погодне градове и општине у Србији. Стопа осуђених пунолетних починилаца кривичних дела је у периоду од 2011. до 2018. године незнатно опала са 0,57% на 0,55%, а стопа малолетних починилаца кривичних дела смањила се са 0,52% на 0,25%. Када је реч о насиљу у породици, удео деце жртава насиља у породици у Пожаревцу је 2018. године износио 0,24%, а удео жена жртава породичног насиља 1,11%. Друштвена партиципација мерена излазношћу грађана на изборе била је 55% током претходних избора, што је испод просека Републике Србије од 56,22%.

1.1.3. Опис тренутне економске ситуације

Тржиште рада представља укупну понуду и тражњу за радном снагом. С једне стране, имамо лица која своја професионална знања и вештине нуде послодавцима, а с друге стране имамо послодавце којима је потребна радна снага одређене образовне и квалификационе структуре. Примарна функција тржишта рада је да успостави равнотежу између понуде и тражње радне снаге.

Према областима делатности највеће потребе исказују прерађивачка индустрија, трговина на велико и мало, образовање и грађевинарство док према подручјима рада највеће потребе исказују трговина, угоститељство и туризам, економија, право и администрација, машинство и обрада метала, васпитање и образовање. Исто тако, претходни период карактерише веома слаба територијална и професионална покретљивост радне снаге.

Привредну структуру на подручју Града Пожаревца карактерише доминација рударско-енергетског комплекса и пољопривреде, уз релативно развијене делатности терцијарног сектора. Потенцијале привредног развоја на подручју Града Пожаревца, поред природних ресурса и резерви угља (пре свега лигнита), нафте и гаса, као и налазишта глине и кварцног песка, шљунка и песка дуж токова реке Велике Мораве и Дунава представљају и велике могућности развоја пољопривреде и прерађивачке прехранбене индустрије, имајући у виду добре геолошке и друге природне услове за постизање конкурентности у готово свим гранама пољопривредне производње.

Према званичним подацима Агенције за привредне регистре број активних привредних субјеката је следећи:

- 3.044 регистрованих привредних субјеката,
- 2.326 предузетника,
- 718 привредних друштава.

1.2. Стратешки и законски оквир

Национални стратешки и законски оквир ЈАП за родну равноправност треба да буде усклађен са међународним и националним стратешким правним и политичким оквиром дефинисаним у Националној стратегији за родну равноправност и Уставу Републике Србије, као основним или кључним документима за стратешки оквир ЈАП:

Устав Републике Србије јамчи људска права утврђена потврђеним међународним уговорима, опште прихваћеним правилима међународног права и законима (члан 18. Устава РС, став 1). Устав гарантује равноправност жена и мушкараца и развој политика једнаких могућности (члан 15. Устава РС) и забрањује дискриминацију по било ком основу, укључујући и ону по основу пола (члан 21. Устава РС став 3).

Закон о равноправности полова који уређује стварање једнаких могућности остваривања права и обавеза, предузимање посебних мера за спречавање и отклањање родне дискриминације и поступак правне заштите лица изложених дискриминацији.

Државни органи, органи аутономне покрајине, *органи јединица локалне самоуправе*, организације којима је поверено вршење јавних овлашћења, као и правна лица која оснива или финансира у целини, односно у претежном делу Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, дужни су да прате остваривање равноправности засноване на полу у свим областима друштвеног живота, примену међународних стандарда и Уставом зајемчених права у овој области, (члан 2. став 4).

Заштита од дискриминације и поштовање родне равноправности представљају основ остваривања људских права. Процес укључивања наше земље у европске интеграције захтева да се у остваривању и заштити основних људских права поштују највиши међународни и национални стандарди. Такође, неопходне су реформе ради укидања одредби и пракси које подржавају родно засновану дискриминацију, као и посебне мере за повећање заступљености жена у државној управи, локалној самоуправи и у процесима одлучивања.

Устав Републике Србије („Службени гласник РС”, број 98/06 и 115/21), највиши правни акт, у члану 21. став 3. забрањује сваку дискриминацију, непосредну или посредну, по било ком основу, а као један од истакнутих основа управо је забрана дискриминације на основу пола. Устав такође гарантује право на једнаку законску (члан 21. став 2.) и судску заштиту (члан 36.), правну заштиту свих основних људских права свим грађанима и грађанкама без дискриминације, укључујући и обраћање међународним институцијама у циљу заштите зајемчених права (члан 22. став 2.), гарантује и право на рехабилитацију и накнаду материјалне или нематеријалне штете проузроковане незаконитим или неправилним радом државних или других органа (члан 35.), неповредивост физичког и психичког интегритета (члан 25. став 1), забрањује ропство и положај сличан ропству, као и сваки облик трговине људима (члан 26. ст. 1. и 2), јамчи заштиту деце од психичког, физичког, економског и сваког другог искоришћавања или злоупотребавања (члан 64. став 3), јамчи посебну заштиту породице, мајки, самохраних родитеља оба пола и деце (члан 66.), налаже обезбеђивање равноправности и заступљености

полова у Народној скупштини, у складу са законом (члан 100. став 2). Устав Републике Србије обезбеђује грађанима и грађанкама економска права којима је загарантовано право на запошљавање, право на рад и право на слободан избор професије женама и мушкарцима под једнаким условима.

Закон о забрани дискриминације („Службени гласник РС”, број 22/09 и 52/21) уређује општу забрану дискриминације, облике и случајеве дискриминације и механизме заштите, а међу основама дискриминације наводи, између осталих, пол, родни идентитет, сексуалну оријентацију, брачни и породични статус (члан 2. став 1.).

Закон о равноправности полова („Службени гласник РС”, број 104/09), уређује стварање једнаких могућности остваривања права и обавеза, предузимање посебних мера за спречавање и отклањање дискриминације засноване на полу и поступак правне заштите лица изложених дискриминацији.

У националном законодавству, антидискриминационе одредбе имају и:

- Закон о спречавању дискриминације особа са инвалидитетом („Службени гласник РС”, број 33/06 и 13/16);
- Закон о спречавању насиља у породици („Службени гласник РС”, број 94/2016)
- Закон о заштити права и слобода националних мањина („Службени гласник СРЈ”, бр. 11/02 и „Службени гласник РС”, бр. 72/09 – др. закон и 97/13 – УС и 47/18);
- Кривични законик („Службени гласник РС”, бр. 85/05, 88/05 – исправка, 107/05 – исправка, 72/09, 111/09, 121/12, 104/13, 108/14, 94/16 и 35/19);
- Породични закон („Службени гласник РС”, бр. 18/05, 72/11 и 6/15); Закон о социјалној заштити („Службени гласник РС”, број 24/11);
- Закон о раду („Службени гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17, одлука УС, 113/17 и 95/18 – аутентично тумачење);
- Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 38/15, 113/17 и 113/17-др закон);
- Закон о јавном информисању и медијима („Службени гласник РС”, бр. 84/14 и 58/15, 12/2016);
- Закон о електронским медијима („Службени гласник РС”, број 83/14, 6/2016 и др-закон);
- Закон о избору народних посланика („Службени гласник РС”, бр. 35/00, 57/03, 72/03, 18/04, 85/05, 101/05, 104/09, 28/11 и 36/11);
- Закон о локалним изборима („Службени гласник РС”, бр. 129/07, 34/10 – УС, 54/11);
- Закон о здравственој заштити („Службени гласник РС”, бр. 25/2019);
- Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС”, бр. 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10);
- Закон о локалној самоуправи („Службени гласник РС”, бр. 129/07, 83/14 – др закон, 101/2016- др закон и 47/2018);
- Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом („Службени гласник РС”, бр. 36/09 и 32/13);
- Закон о младима („Службени гласник РС”, број 50/11) и др.

Међународни правни оквир који регулише области родне равноправности, елиминисање родно засноване дискриминације и отклањање насиља у породици садржан је пре свега у следећим актима: Универзална декларација УН о људским правима (1948), Конвенција о елиминисању свих облика дискриминације жена, Резолуција Генералне скупштине УН 34/180,

1979. („Службени лист СФРЈ – Међународни уговори”, број 11/81); Опциони протокол уз Конвенцију о елиминисању свих облика дискриминације жена („Службени лист СРЈ – Међународни уговори”, број 13/02); Међународни пакт о грађанским и политичким правима, Резолуција Генералне скупштине УН 2200 А(XXI), 1966. („Службени лист СФРЈ – Међународни уговори”, број 7/71); Међународни пакт о економским, социјалним и културним правима, Резолуција Генералне скупштине УН 2200 А(XXI), 1966. („Службени лист СФРЈ – Међународни уговори”, број 7/71); Факултативни протокол уз Међународни пакт о грађанским и политичким правима („Службени лист СРЈ – Међународни уговори”, број 4/01); Факултативни протокол уз Међународни пакт о социјалним и економским правима („Службени лист СРЈ – Међународни уговори”, број 4/01); Конвенција УН о политичким правима жена, 1952; Конвенција о укидању свих облика расне дискриминације, 1966; Најробиска правила о побољшању будућег положаја жена, УН, 1985; Бечка декларација и Акциони програм, УН, 1993; Пекиншка декларација и Платформа за акцију, усвојена на Четвртој светској конференцији о женама, 1995; Миленијумски циљеви развоја УН, усвојени на Миленијумском самиту УН, 2000; Резолуција 1325 (2000) Савета безбедности УН, Резолуција 3521(XXX) Генералне скупштине УН Равноправност између мушкараца и жена и елиминација дискриминације према женама, 1975; Резолуција 58/142 Жене и политичка партиципација, 2003; Конвенција о борби против дискриминације у области просвете, 1960; Конвенција о држављанству удате жене, 1957; Конвенција која се односи на дискриминацију у погледу запошљавања и занимања (МОП–К–19) 1958; Конвенција о заштити материнства (МОП–К–103) 1952; Конвенција о једнаким могућностима и третману за раднике и раднице (радници са породичним обавезама) (МОП–К–156), 1981; Конвенција о једнакости награђивања мушке и женске радне снаге за рад једнаке вредности (МОП–К–100), 1951; Генерална препорука 33 Комитета за елиминацију дискриминације жена о приступу правди, 2015, те многе друге стратегије, препоруке и документи Савета Европе и других европских институција и организација а које су од значаја за унапређивање родне равноправности, попут Европске повеље о родној равноправности на локалном нивоу Савета европских општина и региона (2006), Агенда 2030, Препоруку Комисије о заштити достојанства жена и мушкараца на послу; Резолуцију Савета о промовисању једнаких могућности за жене; Резолуцију Савета о уравнотеженом учешћу мушкараца и жена у одлучивању; Резолуцију Савета о стању здравља жена у Европској заједници; Резолуцију Савета о женама у науци; Резолуцију Савета и министара рада и социјалне политике о уравнотеженом учешћу жена и мушкараца у породичном и радном животу; Резолуцију Европског парламента о женама у одлучивању; Резолуцију Европског парламента о женама у међународној политици; Акт о малим предузећима, 2008; Програм акције за интегрисање родне равноправности у развојну сарадњу Заједнице – Саопштење Комисије Савету и Европском парламенту (Мапа пута ЕУ за постизање родне равноправности 2006–2010) и др.

С тим у вези донета је и Национална стратегија за родну равноправност за период 2021-2030 године са Акционим планом за њено спровођење за период 2021-2023 . године као смерница за израду локалних акционих планова.

Локални акциони план за унапређење родне равноправности Града Пожаревца ће бити усклађен са свим релевантним домаћим и међународним актима уз сагледавање локалних специфичности.

2. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ОСТВАРЕНИХ СПРОВОЂЕЊЕМ ПРЕТХОДНОГ ДОКУМЕНТА ЈАВНЕ ПОЛИТИКЕ - ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА РОДНУ РАВНОПРАВНОСТ И УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ЖЕНА ГРАДА ПОЖАРЕВЦА ЗА ПЕРИОД 2019 -2021. ГОДИНЕ

Процес унапређења родне равноправности са нивоа јединице локлане самоуправе Града Пожаревца је настављен израдом и спровођењем Акционог плана за родну равноправност и унапређење положаја жена Града Пожаревца за период 2019 – 2021.године, а у складу са применом Стратегије за родну равноправност за период 2018 – 2020., као и упркос ванредним приликама изазваним епидемијом КОВИД – 19.

И у овим околностима на наставак процеса унапређења родне равноправности утицало је више фактора: континуитет активности посебно у областима у којима су у претходном периоду активности ефикасно покренуте; комбинација различитих облика и начина деловања; широка и континуирана мобилизација и висока посвећеност различитих актера који учествују у имплементацији; успостављен нормативни оквир; рад на институционализацији и примени стандарда у пракси; кохерентност и конзистентност активности; поступно препознавање родне равноправности као приоритетне области од националног значаја; садржинска повезаност са реформама везаним са националним актима и процесом ЕУ интеграција.

Генерално посматрано, реализација претходног трогодишњег Акционог плана за родну равноправност и унапређење положаја жена Града Пожаревца била је најефектнија када се ради о системском увођењу родне перспективе у доношење, спровођење и праћење јавних политика, програма и буџета у којој су започети процеси значајни за унапређење родне равноправности, упркос томе што се нису одвијали увек жељеном динамиком.

Позитивни помаци бележе се у: унапређењу нормативног оквира, усвајању аката којима су створене нормативне претпоставке за унапређење родне равноправности и заштиту права жена; уродњавању јавних политика; повећању заступљености жена у скупштинама, њиховом учешћу у политичком животу и институцијама и одлучивању о јавним пословима; родно одговорном буџетирању; спречавању и санкционисању насиља према женама и насиља у породици; у економском оснаживању жена, унапређивању положаја жена из рањивих група и родно осетљивом образовању.

Благи позитивни помаци бележе се у подизању знања и свести о значају родне равноправности за развој друштва (обуке, благо опадање патријархалних ставова, равноправније учешће жена и мушкараца у родитељству и економији старања, интегрисање родне перспективе у стратешка документа) и у унапређењу интерсекторске координације. Ослабљена је сарадња између институција власти и НВО које се баве унапређењем положаја жена и родном равноправношћу.

Такође, видљива је заступљеност жена на руководећим позицијама јавних предузећа и институција, руководилаца одељења, али и надаље се бележи недостатак поштовања родне равноправности, без удела жена у одлучивању извршне власти, односно 0% удео жена међу члановима Градског већа Града Пожаревца и док је у Већу Градске општине Костолац заступљеност жена већа односно 2 жене од 7 чланова Већа Градске општине Костолац. Овај изостанак жена у извршној власти међу члановима Градског већа је изразит након спроведених избора локалних власти 2021.године.

У законодаваној власти, заступљеност полова у локалном парламену је од 28 одборница (жена) и 40 одборника (мушкараца) односно 41,18% удео жена.

Евалуација ефеката Акционог плана за родну равноправност и унапређење положаја жена Града Пожаревца за период 2019 – 2021. године, је успешна иако су постојали додатни оптерећујући и додатни фактори изазвани пандемијом КОВИД-19, који су утицали на ограничења активности током 2020. и 2021. године. Упркос отежаним околностима у којима се деловало, активности на унапређењу родне равноправности нису битно смањене, а процеси покренути током остваривања АП за период 2019 – 2021. године су успели да се реализују.

Настављене су активности, иницијативе и предузимање мера утврђених у Стратегији за родну равноправност. Континуитет деловања посебно је видљив у областима у којима су активности институционализоване, укључене у стандардизоване процедуре, као и у областима у којима се активности одвијају у оквиру већ започетих пројеката на којима је рад настављен и за које су обезбеђена финансијска средства. Настављено је са спровођењем интервенција усмерених на: родно одговорно буџетирање, унапређење положаја жена у руралним подручјима, родној анализи јавних политика и мера, уродњавању јавних политика и интегрисању родне перспективе у стратегије и прописе, вођењу родно сезитивних евиденција, међународној сарадњи. Поред тога, током периода 2019. - 2021. године одвијале су се и друге активности (анализе, истраживања, научни скупови) значајне за унапређење родне равноправности, посебно положаја рањивих група.

То је додатна потврда налаза из Акционог плана за родну равноправност и унапређење положаја жена Града Пожаревца за период 2019 -- 2021. године да је „вероватноћа да ће резултати и покренуте промене бити одрживи већа је у областима где су резултати интегрисани у системаска решења – законе, прописе и регуларне процедуре - када постоји висока свест и посвећеност актера да промене подрже и када су промене интегрални део приоритетних процеса реформи, посебно оних повезаних са приступањем ЕУ.“

3. ВИТАЛНИ И ДЕМОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Град Пожаревац простире се на површини од 481 km², што представља 0,54% од укупне територије Републике Србије. Према попису становништва из 2011. године, у граду живи 75.334 становника, са густином насељености од 157 становника на km². Од укупног броја становника, 14,52% чини пољопривредно/сеоско становништво на пољопривредним газдинствима. Кретање становништва на подручју Града Пожаревца карактеришу: низак наталитет, повећање стопе морталитета и миграциони процеси.

Негативан природни прираштај, пад стопе фертилитета, миграциони процеси, демографско пражњење руралног подручја Града Пожаревца, неповољна старосна структура активног становништва, јасно указују да сви аспекти радне снаге у наредном периоду могу представљати један од проблема и једно од значајних ограничења развоју града.

Према попису становништва из 2011. године, на подручју Града Пожаревца живи 75.334 становника.

Град Општина Насеље	Број становника							
	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2002.	2011.
Град Пожаревац	52.721	58.476	66.047	73.768	81.123	84.678	74.902	75.334
Пожаревац	44.771	48.904	54.754	61.812	67.481	69.838	61.402	61.697
Градска насеља	15.474	18.529	24.269	32.828	39.735	43.885	41.736	44.183
Остала насеља	29.297	30.375	30.485	28.984	27.746	25.953	19.666	17.514
Градска општина Костолац	7.950	95.72	1.1293	11.956	13.642	14.840	13.500	13.637

Подаци о броју становника по годинама - Подаци РЗС

Структура становника Града Пожареваца по старости и полу (попис становника 2011.година)

Старост	Укупно (М+Ж)	Мушки	Женски
0-14	11.574	5.894	5.680
15-19	4.515	2.272	2.243
20-24	4.584	2.278	2.306
25-29	4.768	2.424	2.344
30-34	5.132	2.602	2.530
35-39	5.405	2.680	2.725
40-44	5.098	2.524	2.574
45-49	4.808	2.340	2.468
50-54	5.010	2.493	2.517
55-59	6.246	3.034	3.212
60-64	5.829	2.741	3.088
65-69	3.522	1.576	1.946
70-74	3.210	1.345	1.865
75-79	2.880	1.141	1.739
80-84	1.894	665	1.229
85- и више	859	267	592
Укупно	75.334	36.276	39.058

Становништво по насељима:

Назив насеља	Број становника	Мушкарци	Жене
Батовац	608	304	304
Баре	833	403	430
Берање	394	196	198
Брадарац	779	375	404
Братинац	462	228	234
Брежане	873	422	451
Бубушинац	735	353	382
Драговац	834	405	428
Дрмно	894	437	457
Дубравица	1.037	496	541
Живица	643	319	324
Касидол	575	291	284
Кличевац	1.078	527	551
Лучица	2.287	1.109	1.178

Марулевац	467	223	244
Набрђе	312	161	151
Пожаревац	44.183	21.037	23.146
Пољана	1.502	757	745
Пругово	668	322	346
Речица	469	212	257
Трњане	786	386	400
Тириковац	1.278	622	656
Кленовник	1.021	507	514
Костолац	9.569	4.659	4.910
Острово	646	333	313
Петка	1.073	581	592
Село Костолац	1.228	610	618

Извор: Републички завод за статистику – Попис 2011.

Негативан природни прираштај, пад стопе фертилитета, миграциони процеси:

Природно кретање становништва у 2020. години

Општина/Округ	Бр. становника (попис 2011)	Бр. живорође не деце 2014	Укупан бр. умрлих 2014	Стопа natalитета	Стопа општег mortalитета	Природни прираштај	Стопа природног прираштаја
Пожаревац	75.334	699	1.091	9,4	14,7	-392	-5,3
Бранчевски округ	183.625	1.321	3.228	7,5	18,6	-1.967	-11,1
Општина/Округ	Бр. становника (податак 2020)	Бр. живорође не деце 2020	Укупан бр. умрлих 2020	Стопа natalитета	Стопа општег mortalитета	Природни прираштај	Стопа природног прираштаја
Пожаревац	71.026	612	1.370	8,6	19,3	-758	-10,7

Извор: Витална статистика за 2020 годину и Републички завод за статистику 2011. година

Старосна структура

Према резултатима пописа становништва из 2011. године на овом подручју територије Града Пожаревца живело је 75.334 становника, од чега 36.276 или 48,2% мушкараца и 39.058 или 51,8% жена. Процењени број становника/ца средином 2020. године износио је 71.026, што је за 4.308 становника/ца мање у односу на последњи попис. Тиме је настављен тренд сталног смањења броја становника.

Старосна група	2019		2020	
	Ж	М	Ж	М
Деца старости до 6 година (предшколски узраст)	1.738	1.885	1.729	1.885

Деца старости 7—14 година (узраст основне школе)	2.177	2.369	2.133	2.277
Деца старости 15—18 година (узраст средње школе)	1.242	1.275	1.220	1.290
Деца старости 0—17 година	4.839	5.207	4.768	5.136
Број младих (15—29 година)	5.018	5.038	4.941	5.012
Радни контингент становништва (15—64 година)	19.440	18.862	19.168	18.641
Укупан број становника	30.423	28.266	30.129	27.958

Извор: Витална статистика Републике Србије

Основно обележје виталних догађаја у Браничевском управном округу представља опадање броја живорођене деце, што је једна од најзначајнијих одредница високе просечне старости становништва. Смањење удела младих, уз сталан пораст популације старије животне доби, главни је разлог достигнутог рекорда у обиму негативног природног прираштаја.

Роми - демографски подаци: Према статистичким подацима из Пописа становништва у 2011.години, укупан број Рома на територији Града Пожареваца је 1.209 или 1,96%, а на територији градске општине Костолац 2.659 становника односно 19,50%. Постојањем и спровођењем Локалног акционог плана за социјално укључивање Рома и Ромкиња са територије Града Пожареваца 2021.-2023.године Град Пожаревац има за циљ постизање веће социјалне укључености Рома и Ромкиња на територији Града Пожареваца креирањем и спровођењем специфичних мера подршке у области образовања, здравствене и социјалне заштите, запошљавања и становања.

Према подацима Повереништва Комесаријата за избеглице РС на територији општине Пожаревац у периоду од 1992. до 2007. евидентирано је 5.600 избеглих и прогнаних лица из Босне и Херцеговине и Хрватске и 2.500 расељених лица са Косова и Метохије (од тога око 2/3 чине Роми). Дакле, само на основу ових званичних државних извора, Рома на подручју Града Пожареваца има око 5.000.

4. Учешће жена у политичком и јавном животу

Правни поредак је уклонио препреке, да жене могу да бирају и буду биране, без дискриминације, да равномерно учествују у расподели функција власти, на местима одлучивања путем именована, постављања и делегирања. Ипак, политичка пракса показује другачије, па су жене и данас, мање заступљен пол на местима одлучивања.

Од укупно 68 одборника, 28 је одборница, чиме се само испуњава законски минимум за учешће жена у законодавним органима. Жене су још увек ретко на позицијама извршне власти, у многим извршним одборима општине и није редак случај да на местима доношења одлука, нема или има жена. Ово говори о континуитету једне праксе да, што је виша позиција у институцији, односно органу, то је учешће жена мање.

Од значајних виших позиција у управи Начелница Градске општине Костолац је жена, док је од три позиције помоћника Града Пожареваца две су постављене жене. У Већу Градске општине Костолац постоји и заступљеност жена већа односно 2 жене од 7 чланова Већа Градске општине Костолац односно 28,57% је заступљеност жена.

Градско веће као највиши извршни орган у Граду Пожаревацу, броји 9 чланова од којих ниједан није женског пола. Председник Општине, заменик председника Општине и оба помоћника председника сумушког пола. Од пет јавних предузећа у једном јавном предузећу је именована жена за директорку, док се жене налазе на руководећим местима у 8 јавних установа и институција у Пожаревацу од укупно 12 јавних установа и институција.

Р.бр.	Јавна комунална предузећа и установе	Надзорни/управни одбори		Директори/ке	
		М	Ж	М	Ж
1.	ЈП „Топлификација“	1		1	
2.	ЈКП „Водовод и канализација“	1		1	
3.	ЈКП „Комуналне службе“	1		1	
4.	ЈКП „Паркинг сервис“	1			1
5.	ЈП „Љубичево“	1		1	
6.	Установа „Центар за социјални рад Пожаревац“	2			1
7.	Туристичка организација	1	1	1	
8.	Народна библиотека „Илија М.Петровић“	2			1
9.	Историјски архив	2			1
10.	Фондација Миленин дом - Галерија „М.П.Барили“	1	1		1
11.	Народни музеј	1	1	1	
12.	Центар за културу	2			1
13.	Спортски центар Пожаревац	2		1	
14.	Градски женски хор „Барили“		2		1
15.	Предшколска установа „Љубица Вребалов“		1		1
16.	Апотекарска установа Пожаревац	2		1	
17.	Дом здравља Пожаревац	1	1		1
	Укупно	21	7	8	9

Веће Градске општине Костолац од укупно 7 чланова има 2 особе женског пола, што је 28,57% удео жена. Политички живот жена у Пожаревацу, не само да трпи у органима законодавне и извршне власти, већ и у свим сферама јавног живота. У Пожаревацу су сви председници локалних политичких организација мушкарци.

Назив радног тела	М	Ж
Комисију за избор и именовања		1
Комисију за мандатно-имунитетска питања	1	
Градска изборна комисија у Пожаревацу	1	
Градски штаб за ванредне ситуације на територији Града Пожареваца	1	

Одбор за додељивање награда и повеља Града Пожаревца	1	
Комисију за спровођење конкурса за избор директора јавних предузећа и јавних комуналних предузећа Града Пожаревца	1	
Комисија за прописе Скупштине Града Пожаревца	1	
Комисију за представке и предлоге Скупштине Града Пожаревца	1	
Комисија за стамбена питања Скупштине Града Пожаревца		1
Савет за привреду и финансије Скупштине Града Пожаревца	1	
Савет за друштвене делатности Скупштине Града Пожаревца	1	
Савет за пољопривреду и село Скупштине Града Пожаревца		1
Савет за комуналне послове, урбанизам и заштиту животне средине Скупштине Града Пожаревца		1
Комисија за давање предлога назива улица и тргова Града Пожаревца	1	
Комисија за решавање притужби на рад комуналних милиционара	1	
Савет за запошљавање Града Пожаревца	1	
Савет за младе Града Пожаревца		1
Комисија за комасацију Града Пожаревца		1
Комисија за спровођење поступка јавног надметања за давање у закуп пољопривредног земљишта у државној својини	1	
Комисија за грађевинско земљиште Града Пожаревца		1
Савет за приватно предузетништво Скупштине Града Пожаревца	1	
Савет за бригу о старим лицима Града Пожаревца	1	
Савет за социјалну политику Града Пожаревца	1	
Комисија за израду годишњег програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта у државној својини на територији града Пожаревца	1	
Савет за одрживи развој Града Пожаревца	1	
Комисија за планове	1	
Савет за безбедност Града	1	
Комисија за доделу средстава	1	
Укупно	21	7

Извор: Подаци Градске управе

Из података приказаних у табели може се закључити да је заступљеност жена у Скупштини Града Пожаревца испод законом предвиђене квоте од 30%. Иако не постоје нормативна акта која би прокламовала принцип да уколико је председник/ца једног, његов заменик/ца буде другог пола, овај принцип није у великој мери поштован када је реч о председницима/цама и заменицима/цама председника/ца одборничких група.

У Градској управи међу запосленима и руководиоцима преовлађују жене.

Функција	М	Ж
Начелник/ца Градске управе	1	
Заменик/ца начелника/це		
Помоћници/це градоначелника/це	1	2
Руководилац/тељке Одељења.	5	6
Градски јавни/а правобранилац/тељка		1
Заменик/ца градског јавног/не правобраниоца/тељке	1	3
Заштитник/ца грађана/зам.		
Главни/а урбаниста/киња		
Заштитник/ца права пацијената/киња		1
Укупно	8	13

Табела - Структура постављених лица и руководилаца у Градској управи Града Пожаревца према полу

Функција	М	Ж
Начелник/ца Градске управе		1
Заменик/ца начелника/це		
Помоћници/це председника/це	1	2
Руководилац/тељке Служби	1	1
Главни/а урбаниста/киња		
Укупно	2	4

Табела - Структура постављених лица и руководилаца у Управи Градске општине Костолац према полу

Од изузетног је значаја да жене равноправно учествују и у креирању економске и развојне политике. У процесима одлучивања у овим областима, није обезбеђен равноправан приступ, упркос томе што имају капацитета, знања, потреба и интереса да учествују у планирању и уобличавању економске и развојне политике у целини.

Повећано разумевање и свест о проблему родне равноправности, може се уочити кроз ангажман локалне самоуправе у изради Акционог плана за родну равноправност и формирање Одбора за родну равноправност.

5. ОБРАЗОВАЊЕ

Предшколско, основно, средње и високо образовање

Европска повеља о родној равноправности жена и мушкараца на локалном нивоу у оквиру члана 16, који се односи на децу и дечију заштиту, обавезује потписницу да узме у обзир улогу коју имају квалитетне и приступачне јаслице, вртићи и друге установе за бригу о деци. Ове установе треба да буду доступне свим родитељима и старатељима оба пола, без обзира на њихове финансијске могућности и да буду у функцији усклађивања њихових професионалних обавеза,

јавног и приватног живота. Град као потписник Повеље признаје и допринос који такве установе дају економском и друштвеном животу и структури локалне заједнице и друштву уопште.

Предшколска установа „Љубица Вребалов“ обухвата 21 објекат, од којих је један у оквиру Ромског едукативног центра.

Установа организује рад кроз два основна облика:

1. Целодневни боравак (за децу од годину дана до седам година)
2. Програм припреме за школу (за децу од пет и по до шест и по година)

Основни циљ предшколског васпитања и образовања је целовит развој укупних потенцијала детета и напредовање у сваком од његових аспеката (физичког, сазнајног, социјалног и афективног бића).

Општи циљ предшколског васпитања и образовања је да се допринесе целовитом развоју детета предшколског узраста, тако што ће му пружати услове и подстицаје да развија своје способности и својстава личности, проширује искуства и изграђује сазнања о себи, другим људима и свету.

У 2020. години број уписаних деце у Предшколској установи „Љубица Вребалов“ је 1.768 деце, од тога деца узраста од 0/1 до 3 године је 505 односно 28,72%, број деце која су у групи од 3 до припремног предшколског узраста су 796 деце односно 45,01%, а број деце која похађају припремни предшколски програм је 467 деце односно 26,41%.

Укупан број деце у Предшколској установи „Љубица Вребалов“ за радну 2021/22. годину износи 2.118. У оквиру овог броја деце налази се 651 дете узраста од 1 до 3 године распоређених у 0-3 група, 1.467 деце узраста од 3 до 7 година распоређених у 3-5,5 група, као и група деце која похађају четворочасовни припремни предшколски програм (16 група у сеоским насељима и 13 у оквиру градских објеката).

ГРАД				
узраст	полудневни	целодневни	дечаци	девојчице
0 – 3 г.	0	651	1031	1012
3 – 5,5 г.	0	825		
5,5 – 6,5 г.	140	427		
НАСЕЉЕНА МЕСТА				
узраст	полудневни	целодневни	дечаци	девојчице
0 – 3 г.	0	0	39	36
3,5 – 5,5 г.	0	0		
5,5 – 6,5 г.	75	0		
УКУПНО	215	1903	1070	7048
укупно уписане деце 2021/2022:		2.118		

Заинтересованост родитеља за упис деце не јењава, тако да питање проширења капацитета Установе остаје у жижи интересовања како родитеља, тако и запослених.

Основно образовање и васпитање траје осам година и остварује се у два образовна циклуса. Први циклус обухвата први до четвртог разреда, а други циклус обухвата пети до осмог разреда. У оквиру основних школа постоји 8 централних школа и 24 издвојена одељења.

Према подацима основних школа о броју уписаних ученика, број ученика уписаних у I разред у школској 2021/22. години износи 5.391, што је више за 69 ученика у односу на школску 2020/21. годину, у којој је број ђака првака износио 5.322 што је за око 1,3% мање у односу на претходну школску годину

УКУПАН БРОЈ УЧЕНИКА УПИСАНИХ У I РАЗРЕД ПО ОСНОВНИМ ШКОЛАМА

Табеларни приказ:

школска 2020/2021.		школска 2021/2022.	
ОСНОВНЕ ШКОЛЕ	Број ученика	ОСНОВНЕ ШКОЛЕ	Број ученика
Доситеј Обрадовић	968	Доситеј Обрадовић	955
Краљ Александар I	865	Краљ Александар I	829
Вук Караџић	816	Вук Караџић	845
Свети Сава	512	Свети Сава	517
Милош Савић-Лучица	251	Милош Савић-Лучица	252
Десанка Максимовић	512	Десанка Максимовић	515
Свети Владика Николај - Брадарац	335	Свети Владика Николај - Брадарац	305
Јован Цвијић-Костолац	1132	Јован Цвијић-Костолац	1104
УКУПНО:	5391	УКУПНО:	5322

ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ 2021/2022		
Школа	Дечаци	Девојчице
Доситеј Обрадовић	485	470
Краљ Александар I	421	408
Вук Караџић	428	417
Свети Сава	275	242
Милош Савић-Лучица	133	119
Десанка Максимовић	268	247

Свети Владика Николај - Брадарац	147	158
Јован Цвијић-Костолац	565	539
УКУПНО	2722	2600

Средње образовање одвија се у 7 струковних средњих школа: Медицинска школа, Економско- трговинска школа, Пожаревачка гимназија, Пољопривредна школа са домом ученика „Соња Маринковић“, Политехничка школа, Школа за основно и средње музичко образовање Музичка школа „Стеван Мокрањац“ и Техничка школа са домом ученика „Никола Тесла“ у Костолцу.

Образовни профили у средњим школама планирају се на бази структуре привреде и приватног предузетништва на територији локалне самоуправе, могућности запошљавања ученика који завршавају школовање као и на основу испуњености просторних и кадровских услова и постојеће опремљености школе за одређене образовне профиле.

УКУПАН БРОЈ УЧЕНИКА ОД I ДО III / IV РАЗРЕДА ПО СРЕДЊИМ ШКОЛАМА

Табеларни приказ:

школска 2020/2021			школска 2021/2022.		
ШКОЛЕ	СРЕДЊЕ	Број ученика		СРЕДЊЕ ШКОЛЕ	Број ученика
гимназија	Пожаревачка	738	гимназија	Пожаревачка	733
	Економска школа	767		Економска школа	744
школа	Медицинска	478	школа	Медицинска	487
школа	Пољопривредна	321	школа	Пољопривредна	321
	Музичка школа	63		Музичка школа	67
школа	Полтехника	458	школа	Политехничка	438

Костолац	Техничка школа-	688	Костолац	Техничка школа-	694
	УКУПНО:	3513		УКУПНО:	3484

Број уписане деце у средњу школу у школској 2021/2022 је за мањс од 1% мањи у односу на број уписане деце школску 2020/2021 годину.

СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ 2021/2022		
Школа	Дечаци	Девојчице
Пожаревачка гимназија	346	387
Економска школа	261	483
Медицинска школа	101	386
Пољопривредна школа	145	176
Музичка школа	28	39
Полтехника школа	337	101
Техничка школа-Костолац	575	119
УКУПНО	1793	1691

6. ЕКОНОМСКИ ПОЛОЖАЈ И ЗАПОСЛЕНОСТ

Према подацима Републичког завода за статистику број запослених према општини пребавалишта - Град Пожаревац за 2020. годину је 19.020.

У децембру 2021. године, према подацима Националне службе за запошљавање у Пожаревцу је 3.870 незапослених лица, од чега је 2.505 жена или 64,73% од укупног броја незапослених је женског рода.

Незапосленост на територији Града Пожаревца што обухвата и Градску општину Костолац има и дугорочни, структурни и транзициони карактер.

Опште карактеристике тржишта рада до дан данас остају непромењене у односу на претходни период: неусаглашеност понуде и потражње радне снаге, велико учешће дугорочно незапослених, неповољна старосна и квалификациона структура незапослених, висока стопа незапослености младих, велики број незапослених који припадају теже запошљивим категоријама и доминатна незапосленост женске популације.

	I	II	III	IV	V	VI	VI-2	VII-1	VII-2	VIII
М	511	8	285	287	2	10	43	73	1	1
Ж	711	16	299	530	1	42	88	185	1	1
Укупно	1.222	24	584	817	3	52	131	258	2	2

Табела - Незапослена лица према трајању незапослености и полу децембар 2021.год.

Највише је незапослених лица без квалификација тј са завршеном основном школом, што паказује и неповољну образовну структуру незапослених лица, а свакако паказује и доминатно учешће жена у овој структури образовања.

Иако је подједнак број жена и мушкараца са високим образовањем, жене чине већину незапослених у укупној структури.

Старосна структура незапослених лица, паказује да највеће учешће у структури незапослених, према годинама старости, имају незапослена лица од 25 до 29 година, где жене чине 63,72% незапослених, а затим лица од 30-34 године, где жене чине 63,73% незапослених. Старосна структура је изрзатито неповољна и у свим категоријама претежна је незапосленост жена.

	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-65
М	47	100	148	136	121	127	103	82	78	79
Ж	133	248	260	239	223	204	202	178	126	61
Укупно	180	448	408	375	344	331	305	260	204	140

Присутна је дугорочна незапосленост жена, а посебно је наглашен проблем запошљавања жена преко 45 година, пољопривредница, младих жена и жена из вишеструко дискриминисаних група. Треба имати у виду да је велики број жена ангажован у неплаћеним активностима, обављајући неплаћене послове у домаћинству. Жене које траже запослење, приликом запошљавања наилазе на бројне тешкоће и неретко су изложене непријатним питањима у вези са приватним животом, рађањем, а присутна је и дискриминација жена према годинама и у погледу физичког изгледа, а у појединим случајевима су изложене и сексуалном уцењивању приликом запошљавања. Запослене жене су изложене су појединим кршењима права у вези са радом, као што је кршење права на годишњи одмор, боловање, а теже напредују на руководећа радна места.

Право на материјалну подршку породици и појединцу у Републици Србији прописано је Законом о социјалној заштити.

Видови материјалне подршке: новчана социјална помоћ, додатак за помоћ и негу другог лица, увећани додатак за помоћ и негу другог лица, помоћи оспособљавања за рад, једнократне новчане помоћи, помоћи у натури и друге врсте материјалне подршке...

Породица или појединац/ка има право на новчану социјалну помоћ ако својим радом, приходима од имовине или других извора остварују приход који је мањи од износа новчане социјалне помоћи која је прописана законом. Исто тако, породица или појединац/ка су одговорни за задовољење сопствених животних потреба. Појединац/ка који је способан/на за рад у смислу закона има право и дужност да учествује у активностима које омогућавају да превазиђе неповољну социјалну, односно материјалну ситуацију. Центар за социјални рад

може закључити са материјалне подршке споразум о активацији - активном превазилажењу његове неповољне ситуације.

Број корисника/ца новчане социјалне помоћи је променљивог карактера на шта утиче низ фактора као што су: запошљавање и samozапошљавање, већа информисаност грађана о правима, остваривање права на пензију, радно ангажовање на привремено-повременим пословима и мобилност радне снаге.

На основу евиденције Центра за социјални рад Пожаревац приметно је да је удео корисника/ца новчане социјалне помоћи женског пола већи у односу на кориснике мушког пола, што потврђује следећи табеларни приказ:

Број носилаца права на новчану социјалну помоћ у децембру 2021. године	
Жене	163
Мушкарци	102
УКУПНО	265

Табела - Приказ удела корисника НСП према полу

Разлог већег броја жена корисница новчане социјалне помоћи у односу на мушкарце кориснике исте огледа се у чињеници да су жене чешће без запослења, ређе власнице некретнина и пољопривредних газдинстава, те да у случају развода брачне заједнице лакше остваре право на алиментацију али је теже наплаћују.

Приметан је већи број корисника/ца новчане социјалне помоћи у сеоским срединама у односу на градску.

7. ЗДРАВЉЕ

Процена здравствених потреба становништва, различитих популационих група, посебно према старости, полу, рањивости врши се на основу затеченог стања показаних резултата у коришћењу здравствене заштите и здравствених услуга као и на основу процене демографских, виталних и социјалних промена и на основу утицаја епидемиолошке ситуације на здравље. На процену врсте и обима здравствених потреба утичу и други фактори, као навике и понашање у вези са здрављем, вредновање здравља у традицији и култури становништва, самопроцена здравља, расположиви и доступни капацитети здравствене службе, осигурања и други фактори.

Потенцијалне здравствене потребе односе се на здраво становништво у области унапређења и очувања здравља, ради очувања виталних капацитета и спречавања деловања препознатих ризика по здравље. Реализују се на примарном нивоу у оквиру превентивне здравствене заштите и у мањем обиму у болничкој здравственој заштити у вези стања трудноће, порођаја, те у здравственој заштити новорођенчади и одојчади у оквиру примарне и секундарне превенције.

Здравствене потребе оболелих и повређених процењују се у области лечења и рехабилитације на примарном, секундарном и терцијарном нивоу, а на основу очекиваног коришћења здравствене заштите и здравствених услуга, регистрованог морбидитета у примарној и болничкој заштити и на основу одређених обољења и стања од већег социјално медицинског значаја – према популационим регистрима, пријавама (заразне и друге

болести) и других показатеља угрожености здравља становништва у односу на најчешће узроке смртности становништва и друго.

Врста и обим здравствених потреба процењују се у односу на достигнути ниво реализације права, нарочито у области превентивне здравствене заштите као и у оквиру коришћења, пропусне моћи здравствене делатности и утврђених мера извршења.

Услуге здравствене заштите становништву Града Пожаревца пружају се у Дому здравља Пожаревац, Апотеци (установе на примарном нивоу здравствене заштите), Општој болници „др Воја Дулић” (секундарна здравствена заштита) и Заводу за јавно здравље (установа на више нивоа).

Општа болница и Завод за јавно здравље, своје услуге пружају становништву Браничевског управног округа.

8. НАСИЉЕ У ПОРОДИЦИ И ПАРТНЕРСКИМ ОДНОСИМА

Насиље у породици је понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство другог члана породице.

Под насиљем у породици се подразумева: наношење и покушај телесне повреде; изазивање страха претњом убиства или наношења телесне повреде члану породице или блиском лицу; присиљавање на сексуални однос; навођење на сексуални однос или сексуални однос са лицем које није навршило 14. годину живота или немоћним лицем; ограничавање слободе кретања или комуницирања са трећим лицима; вређање, као и свако друго дрско, безобзирно и злонамерно понашање.

Члановима породице у смислу члана 197. става 3. Породичног закона сматрају се: супружници и бивши супружници; деца, родитељи и остали крвни сродници, те лица у тазбинском и адоптивном сродству, односно лица које везује хранитељство; лица која живе или су живела у истом породичном домаћинству, ванбрачни партнери или бивши ванбрачни партнери; лица која су међусобно била или су још увек у емотивној или сексуалној вези, односно која имају заједничко дете или дете на путу да буде рођено, иако никада нису живела у истом породичном домаћинству.

Учестало насиље над женама са трагичним исходном које је евидентирано ранијих година анимирало државу да донесе Закон о спречавању насиља у породици чија је примена почела 01. јуна 2017. године. Циљ овог закона је да на општи и јединствен начин уреди организацију и поступање државних органа и установа и тиме омогући делотворно спречавање насиља у породици и хитну, благовремену и делотворну заштиту и подршку жртвама насиља у породици.

Поред поменутог Закона о спречавању насиља у породици насиље се у Републици Србији дефинише, спречава, забрањује и санкционише одредбама Породичног закона, Кривичног законика, Законика о кривичном поступку, Закона о парничном поступку и Закона о полицији.

За спречавање насиља у породици и пружање заштите и подршке жртвама насиља у породици надлежни су: полиција, јавна тужилаштва, судови опште надлежности и прекршајни судови као надлежни државни органи и центри за социјални рад, као установе. Поред надлежних државних органа и центара за социјални рад, у спречавању насиље породици и пружању подршке жртвама насиља учествују и установе у области: дечје и социјалне заштите, образовања, васпитања, здравства као и тела за родну равноправност на нивоу локалних самоуправа. Подршку жртвама насиља могу да пруже и друга правна и физичка лица те удружења.

Ради ефикасније борбе против насиља у породици и заштите жртава насиља именују се лица за везу у Полицијској управи, Основном и Вишем јавном тужилаштву, Основном и Вишем суду и Центру за социјални рад. Лица одређена за везу размењују податке који су битни за спречавање насиља у породици, откривање и суђење за кривична дела као и за пружање заштите жртвама. Поред лица за везу на подручју сваког Основног јавног тужилаштва образује се група за координацију и сарадњу. Именована група разматра сваки случај насиља у породици који није окончан правноснажном судском одлуком у грађанском или кривичном поступку. Група за координацију и сарадњу најмање једном у петнаест дана одржава састанке и о томе води записник. Чланови групе за координацију су представници основних јавних тужилаштва, полицијских управа и центара за социјални рад.

Насиље у породици се разликује од других облика насиља због чињенице да су насилник и жртва у емоционално блиском односу. Оно представља резултат неравнотеже моћи између жена и мушкараца, те је према анализама које су сачињене на републичком нивоу свака трећа жена доживела неки облик насиља. Најчешће заступљени облици насиља су: психичко, физичко и економско насиље. Жртве насиља су најчешће лица женског пола, а учиниоци насиља су у највећем броју случајева лица мушког пола. Учиниоци насиља су лица у статусу актуелних или бивших брачних, односно ванбрачних партнера. Насиље над женама је присутно у свим друштвеним слојевима и њему су изложене жене различитих животних доба. Жртвама насиља је ускраћено право да у потпуности користе основна људска права: право на живот, слободу, безбедност, достојанство...

У зависности од тога којој врсти насиља је жртва била изложена као последице се јављају угрожено физичко и психичко здравље, а као најтежа последица се јавља губитак живота-феминид. Последице су дуготрајне и одражавају се на ментално здравље жртве у виду депресије, анксиозности и посттрауматских стресних поремећаја, а могу да произведу и суицидне идеје.

Центри за социјални рад имају значајну улогу у организовању заштите и подршке жртвама породичног насиља. У свом раду стручни радници центара се придржавају опште прихваћених принципа: безбедност жртве је приоритет, за насилно понашање одговоран је искључиво учинилац, хитност поступка се усаглашава са проценом опасности ситуације и угрожености жртве, поштовање права и достојанства жртве...

У Центру за социјални рад Пожаревац насиљем у породици бави се : Служба за заштиту деце, младих, одраслих и старих лица (у ситуацијама када су жртве насиља директно или индиректно деца, као и када је жртва одрасло лице). Такође, одлуком директорке формиран је и Интрени тим за рад са жртвама насиља у породици у којем учествују сви релевантни профили у циљу обезбеђења мултидисциплинарности у сагледавању потреба жртава и ради адекватног одговора у планираним активностима. Ради правовременог реаговања у ситуацијама породичног насиља и заштити жртава насиља Центар за социјални рад Пожаревац је увео двадесетчетворочасовно дежурство. Дежурни радници/це кроз активно и пасивно дежурство непосредно су повезани са дежурним полицијским службеницима/цама као и са Основним јавним тужилаштвом те предузимају потребне мере у заштити жртава насиља.

Служба заштите и подршке породици-Прихватилиште за жртве породичног насиља и жртве трговине људима Центра за социјални рад Пожаревац пружа услугу смештаја за жртве насиља и породици и жртве трговине људима у ситуацијама акутног стања насиља у породици и другим ситуацијама због којих жртве искажу вољу за коришћењем услуга. Финансирање услуге смештаја у Прихватилиште за жртве насиља у породици и трговине

људима обезбеђују се у висини планираних средстава у буџету Града Пожаревца и других извора.

Доминантне врсте насиља	Старост жртве насиља								Укупно
	Деца		Млади		Одрасли		Старији		
	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж	
Физичко насиље	3	2	5	9	36	87	4	18	164

Табела приказ броја корисника са којима су радили стручни радници Центра за социјални рад Пожаревац, а по основу насиља у породици за 2021. годину.

Доминантне врсте насиља	Старост жртве насиља								Укупно
	Деца		Млади		Одрасли		Старији		
	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж	
Сексуално насиље	0	0	1	1	0	5	0	1	8
Психичко насиље	0	0	7	24	65	149	14	27	286
Економско насиље	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Занемаривање	1	2	0	0	0	0	0	0	3
Експлоатација детета	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Емоционално насиље над децом	7	8							15
Укупно	8	10	8	25	65	154	14	28	312

Табела ... – Извештај о раду Центра за социјални рад за 2021. годину

Мере које Центар може да предузима у ситуацијама насиља као и злостављања и занемаривања су: лишење родитељског права у односу на децу, стављање под старатељство, затим смештај у сигурним кућама, прихватилиштима, хранитељским породицама, установама, промена места виђења са сродницима, контакти са Институтом за ментално здравље и другим здравственим институцијама, итд.

Освећивање жена и упознавање са њиховим правима може бити пут ка озбиљнијем приступу овом проблему. Насиљем нису угрожене само жене већ су непосредно викимитизирани и деца у таквим породицама. Као што је познато, свако насиље рађа ново насиље, а модел понашања насилника у једној породици често се преноси, па није ретко да, пратећи евиденцију Центра за социјални рад, жртве насиља (или сам насилник) буду управо из породица у којима је постојало насиље. Статистички подаци на националном нивоу говоре да две трећине дечака из породица у којој је отац насилник, одраста у насилнике, док свака друга девојчица бива жртва у својој секундарној породици

Женама које су искусиле насиље у породици поред смештаја, исхране, приступа здравственој заштити, правне помоћи, саветовања и консултација, психосоцијалне подршке неопходно је и економско оснаживање.

9. СПОРТ

Пожаревац је град дуге спортске традиције. Захваљујући подршци надлежних органа Града и доброј организованости, у Пожаревцу и данас ради око 50 спортских организација разврстаних у 23 спортске гране, која су преко деце је укључена у систем школских спортских такмичења.

Р.бр.	СПОРТСКА ГРАНА	ЗАСТУПНИЦИ/ЦЕ		УКУПНО	СПОРТИСТИ/КИЊЕ		УКУПНО
		М	Ж		М	Ж	
1.	Фудбал	5	0	5	180	35	215
2.	Рукомет	5	0	5	150	70	220
3.	Одбојка	4	1	5	120	195	315
4.	Кошарка	5	0	5	200	40	240
5.	Атлетика	0	1	1	15	30	45
6.	Гимнастика	2	0	2	5	60	65
7.	Џудо	1	0	1	40	20	60
8.	Кунг фу	1	0	1	20	10	30
9.	Тенис	1	0	1	35	15	50
10.	Стрељаштво	2	0	2	30	11	41
11.	Стони тенис	2	0	2	46	13	59
12.	Карате	4	0	4	85	82	167
13.	Ваздухопловство	1	0	1	17	3	20
14.	Шах	1	0	1	20	3	23
15.	Спортски плес	1	0	1	10	30	40
16.	Кик бокс	1	0	1	25	17	42
17.	Планинарење	1	0	1	16	16	32
18.	Коњички спорт	1	0	1	4	1	5
19.	Мото спорт	1	0	1	30	10	40
20.	Фитнес, аеробик и б.билдиг	1	1	2	53	45	98
21.	Остали спортови (УГлувих, Клуб слепих и слабовидиг	2	0	20	10	8	18
22.	Јога	0	1	1	2	30	32
23.	Риболов	2	0	2	50	3	53
Укупно		43	4	47	1.163	747	1.910

Табела - Структура спортских грана по заступљености и полу

Статистика је урађена по егзактним подацима добијеним од Спортских гранских савеза и спортских организација. Обухваћено је 47 спортских организација. Подаци укључују родну структуру заступника/ца спортских организација и структуру активних спортиста/киња укључених у тренажни и такмичарски рад у пионирској, кадетској, јуниорској и сениорској узрасној категорији.

10. УДРУЖЕЊА И ДРУГЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЦИВИЛНОГ ДРУШТВА КОЈЕ СЕ БАВЕ УНАПРЕЂЕЊЕМ РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ

На подручју територије Пожаревац и Костолац постоји велики број удружења основаних по Закону о удружењима те регистрованих у Агенцији за привредне регистре Републике Србије. Велики број истих међу својим циљевима има одређујуће елементе унапређења родне равноправности које спроводе редовно или с времена на време спроводи кроз своје активности.

Широко постављено деловање организација цивилног друштва на територији Града Пожаревца које им омогућава да се баве унапређењем положаја ширих циљних група, а спорадичном реализацијом и активностима се изразито афирмише родна равноправност и унапређује положај жена иако им то није главна област деловања. Активност организација цивилног друштва на територији Града Пожаревца које имају афирмацију родне равноправности и унапређења положаја жена кроз програме и активности базираним на старим занатима, очувању традиције и културе овог поднебља, као и хуманитарном раду су:

- Удружење жена Пољане
- Удружење предузетница
- Удружење грађана "Чаробних руку дело"
- Удружење грађана "Urban Stream"
- Удружење грађана "Тиха"
- Фондација "Дана"
- Удружење ликовних стваралаца Милена Павловић Барили
- Удружење грађана "Art klub"
- Удружење ликовних стваралаца Ђура Јакшић
- Удружење потомака ратника 1912 – 1920
- Удружење грађана "Artista"
- Удружење грађана Ристо Колоњас
- КУД- ови Костолац, Бабушница, Живица, Кличевац, Дрмно, Пољана, Брдарцац и др...
- Градски ансамбл народних песама и игара и друге.

11. ЦИЉЕВИ ИЗРАДЕ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА

Локални акциони план намењен је локалној управи Града Пожаревца како би се имплементирала начела и обавезе преузете потписивањем Европске повеље за равноправност жена и мушкараца на локалном нивоу, али и национални нормативни и стратешки оквир. Успостављање институционалног оквира, изградња капацитета, усвајање и примена процедура за родну процену политика и поштовање принципа једнаких могућности у јавним политикама на нивоу града су предуслови унапређења положаја жена и мушкараца и побољшање услова живота. Значајан део циљева и активности је усмерен на успостављање институционалног оквира и системских решења за увођење родне перспективе у локалне политике и активности институција, јавних предузећа и установа.

Други део је усмерен на решавање практичних потреба жена на локалном нивоу у сфери личног и професионалног развоја, безбедности и адекватног информисања.

Локалним акционим планом су предвиђена системска решења која ће омогућити континуирану процену јавних политика и потреба грађана и грађанки, а тиме и одговорати на њихове потребе и уважавати њихове интересе.

12. ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР

Средства за реализацију мера и активности предвиђених Акционим планом обезбедиће се делом из буџета Града Пожаревца, делом из средстава донатора, укључујући и приватни сектор, као и од међународних партнера. Буџетом локалне самоуправе нису опредељена посебна средства за реализацију активности предвиђених Акционим планом. Радна група за израду Локалног акционог плана се приликом планирања ослонила на добровољно учешће партнера у реализацији програма, као и на спремност у локалној заједници да се постојећи материјални ресурси ставе на располагање Градској управи Града Пожаревца за одређене активности. За неке програме, међутим, по природи планираних активности постоје предвиђена средства у буџету града, што се првенствено односи на медијску промоцију активности које унапређују родну равноправност на локалном и регионалном нивоу.

13. ПРАЋЕЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ

Праћење је систематска активност прикупљања података и информација потребних за мерење успеха реализације планираних активности, програма, као и остварења постављених циљева. Планом су предвиђени квалитативни и квантитативни индикатори као јединице мере успеха активности и појединачних циљева. Извештај о праћењу реализације Акционог плана представља основ за анализу и оцену квалитета плана, реалности његових елемената и његову ревизију. Партиципативни мониторинг Акционог плана укључује носиоце активности, партнерске организације и институције. На основу кварталних и годишњег извештаја о мониторингу, Градска управа Града Пожаревца ће формирати оцену реализације Акционог плана са препорукама за даљи рад на унапређењу родне равноправности у Граду Пожаревцу. Улоге свих партнера су дефинисане као и у осталим фазама акционог планирања – Статутом Града, споразумима о сарадњи, као и добром праксом по којој се рад Града препознаје у локалној заједници.

АНАЛИЗА СНАГА, СЛАБОСТИ, ПРИЛИКА И ПРЕТЊИ

Следећа анализа снага, слабости, прилика и претњи (ССП, енг. SWOT) даје пресек основних информација о тренутном стању родне равноправности и утврђује кључне проблеме на које се одговара овим Планом.

<p style="text-align: center;">СНАГЕ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Добра пракса удружења у спровођењу програма у области родне равноправности • Добра медијска покривеност догађаја у области родне равноправности • Добра интерсекторска сарадња • Финансијска и техничка подршка Града Пожаревца • Пораст свести о значају родне равноправности • Постојање релевантних тела и политика на нивоу локалне самоуправе • Успостављени нормативни механизми за заштиту од дискриминације • Повећано учешће жена у политичком животу • Посебне мере у области запошљавања, samozapošljavanja и предузетништва жена укључујући и рањиве групе • Покренута родно-буџетска иницијатива • Развијена мрежа удружења • Оснаженост жена за пријављивање родно заснованог насиља • Развијени програми неформалног образовања у основним и средњим школама 	<p style="text-align: center;">СЛАБОСТИ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Непостојање адекватног родног буџетирања • Недостатак родне статистике • Распрострањеност родних стереотипа и предрасуда • Пораст броја случајева родно заснованог насиља • Сексизам у медијима и јавном оглашавању • Неповољан положај жена које припадају рањивим групама, младе, старије, ромкиње, жене на селу, труднице, жене које су трпеле насиље у породици, самохране мајке, жене припаднице сексуалних мањина, незапослене, жене без адекватног образовања, вишеструко дискриминисане... • Недовољна информисаност о механизмима заштите од дискриминације • Мали број жена власница предузећа и жена на руководећим положајима • Неадекватна приступачност јавним објектима за особе са инвалидитетом • Неуједначени услови живота у градским и руралним срединама • Недовољно развијена свест о значају исплаћених послова у породици • Недовољно развијена женска одборничка мрежа • Недовољна информисаност грађана о могућности коришћења сервиса за превенцију родно заснованог насиља
<p style="text-align: center;">ПРИЛИКЕ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Међународна пракса као пример • Посебне мере у области запошљавања, samozapošljavanja и предузетништва жена укључујући и рањиве групе • Доступност ЕУ фондова • Постојање политичке воље за унапређење родне равноправности • Знање и креативни потенцијал жена као допринос економском и друштвеном развоју 	<p style="text-align: center;">ПРЕТЊЕ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Мобилност становништва у иностранство • Недовољно развијено економско окружење • Постојање социјалне искључености рањивих група и становника/ца насељених у руралним подручјима • Недовољна информисаност јавности и недовољно развијена јавна свест о значају родне равноправности и заштити од дискриминације

- Волонтерски потенцијали жена у локалној заједници
- Спремност заинтересованих страна у локалној заједници на сарадњу у области родне равноправности
- Постојећи капацитети међу организацијама и институцијама за реализацију неформално образовних активности
- Дobar географски положај за оснаживање жена у руралним подручјима

- Недовољно развијени капацитети за координацију активности између свих актера у локалној управи у спровођењу планираних активности
- Отежана имплементација примера добре праксе из развијених држава
- Недостатак капацитета за коришћење ЕУ фондова

Анекс 1

АКЦИОНИ ПЛАН

ОПШТИ ЦИЉ 1: Промењени родни образци и унапређена култура родне равноправности

Специфични циљ 1.1 повећани капацитети и знање руководилаца/руководитељки и запослених у јавном сектору		Очекивани резултат			Индикатор		Рокови
		За минимум 10% повећан број едукованих руководилаца/ руководитељки и запослених у јавном сектору			Број едукованих руководилаца/ руководитељки и запослених у јавном сектору		Континуирано
Активности	Рок	Очекивани резултат	Индикатор	Извори верификације	Носиоци учесници		Извори финансирања
					Одговорна институција	Институције које учествују	
1.1.1. Анализа тренутног стања	континуирано	Извршена анализа	Анализа стања	Анкетни листићи	Градска управа	Цео јавни сектор Удружења	Буџет Града Пожаревца
1.1.2. Едукација руководилаца/руководитељки и запослених у јавном сектору	континуирано	Сprovedено минимум 10 радионица Минимум 100 учесника/ца радионица	Број спроведених радионица Број учесника/ца радионица	Извештај едукатора/ки Фотографије Листе учесника/ца Медијски прилози Интернет архива	Градска управа	Јавни сектор СКО Удружења	Буџет Града Пожаревца Министарства Други потенцијални донатори

Специфични циљ 1.2		Очекивани резултат			Индикатор		Рокови
Повећан ниво свести јавности о значају родне равноправности		Повећање опште информисаности, знања и свести грађана/ки о значају родне равноправности			Број грађана/ки обухватених активностима		Континуирано
Активности	Рок	Очекивани резултат	Индикатор	Извори верификације	Носиоци учесници		Извори финансирања
					Одговорна институција	Институције које учествују	
1.2.1. Информисање грађана/ки путем поделе, штампаних материјала, трибина, округлих столова и других јавних догађаја	континуирано	Сprovedено минимум 5 акција/јавних догађаја Минимум 1000 грађана/ки информисано кроз активности	Број информисаних грађана/ки Број акција-јавних догађаја	Листе учесника/ца Штампани материјали Фотографије	Градска управа	Удружења Школе Установе културе и социјалне заштите	Буџет Града Пожаревца Министарства Други потенцијални донатори
1.2.2. Едукација грађана/ки, деце и омладине путем радионица и других видова неформалног образовања	Континуирано	Сprovedено минимум 10 радионица Минимум 100 учесника/ца радионица	Броје учесника/ца радионица и других видова неформалног образовања Број спроведених радионица и других видова неформалног образовања Број учесника/ца радионица	Извештај едукатора/ки Фотографије Листе учесника/ца Медијски прилози Интернет архива	Градска управа	Удружења Школе Установе културе и социјалне заштите	Буџет Града Пожаревца Министарства Други потенцијални донатори

Специфични циљ 1.3. Повећана сигурност жена од родно заснованог насиља у породици и у партнерским односима		Очекивани резултат			Индикатор		Рокови
Активности	Рок	Очекивани резултат	Индикатор	Извори верификације	Број пријава		Континуирано
					Одговорна институција	Носиоци учесници које учествују	
1.3.1. Анализа тренутног стања путем увида у статистику надлежних институција	континуирано	Извршена анализа	Анализа стања	Извештаји релевантних институција	Градска управа	Установе здравствене и социјалне заштите, полиције, правосуђа Удружења	Извори финансирања Буџет Града Пожаревца
1.3.2. Информисање грађана/ки путем поделе, штампаних материјала, трибина, округлих столова и других јавних догађаја	континуирано	Спроведено минимум 5 акција/јавних догађаја Минимум 1000 грађана/ки информисано кроз активности	Број информисаних грађана/ки Број акција- јавних догађаја	Листе учесника/па Штампани материјали Фотографије	Градска управа	Удружења Школе Установе културе и социјалне заштите	Буџет Града Пожаревца Министарства Други потенцијални донатори
1.3.3. Едукација грађана/ки, деце и омладине путем радионица и других видова неформалног образовања	Континуирано	Спроведено минимум 10 радионица Минимум 100 учесника/па радионица	Броје учесника/па радионица и других видова неформалног образовања Број спроведених радионица и других видова неформалног образовања	Извештај едукатора/ки Фотографије Листе учесника/па Медијски прилози Интернет архива	Градска управа	Удружења Школе Установе културе и социјалне заштите	Буџет Града Пожаревца Министарства Други потенцијални донатори

			Број учесника/ца радионица				
1.3.4. Пружање социотерапијских услуга	Континуирано	Појачан рад саветовалишта и коришћења СОС телефона	Број обухваћених корисника/ца	Извештај саветовалишта	Центар за социјални рад	Центар за социјални рад Полицијска управа Правосудни органи Удружења	Буџет Града Пожаревца Министарства Други потенцијални донатори

ОПШТИ ЦИЉ 2: Повећана равноправност жена и мушкараца применом политика и мера једнаких могућности

Специфични циљ 2.1. Побољшан економски положај жена и статус жена на тржишту рада		Очекивани резултат			Индикатор		Рокови
		Повећање запослености на територији Града Пожаревца			Број становника/ца града Пожаревца који/е су запослени/е на новим радним местима и samozапослених, а налазили су се на евиденцији НСЗ		Континуирано
Активности	Рок	Очекивани резултат	Индикатор	Извори верификације	Носиоци учесници		Извори финансирања
					Одговорна институција	Институције које учествују	
2.1.1. Анализа тренутног стања	континуирано	Извршена анализа	Анализа стања	Извештаји надлежних институција	Градска управа	Национална служба за запошљавање	Буџет Града Пожаревца Национална служба за запошљавање
2.1.2. Промоција јавних позива који имају за циљ повећање запослености и запошљивости становништва	континуирано	Повећана информисаност становништва о могућностима за повећање запошљивости и запошљавања	Број поднетих захтева Број учесника/ца активности које за циљ имају повећање запошљивости и запошљавања	Извештај едукатора Фотографије учесника/ца Медијски прилози Интернет архива	Градска управа	Национална служба за запошљавање Школа за основно образовање одраслих Удружења Привредна комора	Буџет Града Пожаревца Министарства Други потенцијални донатори
2.1.3. Реализација програма који имају за циљ повећање запослености и запошљивости становништва	Крај 2022.	Реализовано минимум 5 програма Повећана запошљивост и запосленост становништва	Број реализованих програма Број учесника/ца програма Број запослених учесника/ца програма	Листе учесника/ца Уговори са корисницима/ца ма програма Извештај реализатора	Градска управа	Национална служба за запошљавање Школа за основно образовање одраслих Удружења	Буџет Града Пожаревца Министарства Други потенцијални донатори

		програма о ефектима			Привредна комора		
Специфични циљ 2.2 Жене и мушкарци у руралним подручјима активно и равноправно доприносе развоју и имају равноправан приступ резултатима развоја		Очекивани резултат Економско оснаживање и подршка женама у руралним срединама			Индикатор Број регистрованих пољопривредних газдинстава и старозанатских радњи		Рокови Континуирано
Активности	Рок	Очекивани резултат	Индикатор	Извори верификације	Носиоци учесници		Извори финансирања
					Одговорна институција	Институције које учествују	
2.2.1. Анализа тренутног стања	континуирано	Извршена анализа	Анализа стања	Извештаји надлежних институција	Градска управа	Пореска управа	Буџет Града Пожаревца
2.2.2. Промоција јавних позива који имају за циљ економско оснаживање и подршка женама у руралним срединама	Континуирано	Повећана информисаност жена у руралним срединама	Број поднетих захтева Број учесника/ца активности	Извештај едукатора Фотографије Листе учесника/ца Медијски прилози Интернет архива	Градска управа	Одељење за привреду, локални економски развој Установе културе Туристичка организација Града Пожаревца	Буџет Града Пожаревца Министарства ЕУ фондови Други потенцијални донатори
2.2.3. Реализација програма који имају за циљ економско оснаживање и подршка женама у руралним срединама	Крај 2022.	Реализовано минимум 3 програма Повећана запосљивост и запосленост жена у руралним срединама	Број оснажених жена у руралним подручјима Број одржаних едукација од стране кординатора за културу који су носиоци активности по	Листе учесника/ца Уговори са корисницима/ца ма програма Извештај реализатора/ки програма о ефектима	Градска управа	Удружења Установе културе и Туристичка организација Одељење за пољопривреду, локални	Буџет Града Пожаревца Министарства ЕУ фондови Други потенцијални донатори

	насељеним местима у оквиру програма културе		економски развој Установе културе
--	---	--	-----------------------------------

Специфични циљ 2.3. Побољшано здравље жена и равноправан приступ здравственим услугама и спортеким садржајима		Очекивани резултат			Индикатор		Рокови
Активности	Рок	Очекивани резултат	Индикатор	Извори верификације	Носиоци учесници/пе		Извори финансирања
					Одговорна институција	Институције које учествују	
2.3.1. Организација и спровођење бесплатних спортских активности у циљу побољшања здравља жена	континуирано	Укључено минимум 1000 жена у бесплатне спортске активности Реализовано минимум 10 различитих програма	Број учесника/ца Број реализованих програма- активности	Фотографије Листе учесника/ца Медијске објаве	Културно спортски центар Пожаревац	Спортски центар Пожаревац Клубови Удружења	Буџет Града Пожареваца Министарства ЕУ фондови Други потенцијални донатори
2.3.2. Организовање и спровођење здравих стилова живота и подршка акцијама здравствених прегледа	Континуирано	Укључено минимум 500 жена и организовано по минимум 2 трибине годишње	Број учесника/ца Број реализованих програма - активности	Фотографије Листе учесника/ца Медијске објаве	Градска управа	Дом здравља Пожаревац НВО Градска управа	Буџет Града Пожареваца Министарства ЕУ фондови Други потенцијални донатори

ОПШТИ ЦИЉ 3: Системско увођење родне перспективе у доношење, спровођење и праћење јавних политика

Специфични циљ 3.1. Родно осетљива статистика и евиденција		Очекивани резултат			Индикатор		Рокови
Активности	Рок	Унапређен систем рада свих актера у локалној заједници у погледу родно осетљивих статистика и евиденција			Перманентна доступност података		Континуирано
		Очекивани резултат	Индикатор	Извори верификације	Носиоци одговорности	Институције које учествују	Извори финансирања
3.1.1. Информисање и подршка у унапређењу рада свих актера/ки у локалној заједници, а у контексту родно осетљиве статистике и евиденције	континуирано	Унапређен рад релевантних институција	Родна статистика и евиденција	Релевантни извештаји	Градска управа	Цео јавни сектор	Буџет Града Пожаревца